XXXV. évfolyam. Ára 10 fillér. Celldömölk, 1939. július 30. 31.

Kemenesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR
Póstatakarékpénztári csekkszámla 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk. Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

A kormányzó országlásának 20-ik évfordulója

November havában lesz 20-ik évfordulója annak, hogy a nemzetgyülés vitéz nagybányai Horthy Miklóst Magyarország kormányzójává választotta. Az ujra éledő Magyarország Horthy Miklós személyében megtalálta azt a vezért, aki nagy képességénél alkalmas volt arra, hogy a poraiból feltámadt Magyarországot megóvja minden veszélytől és bajtól, hatalmassá és erőssé tegye. Horthy Miklósban nem csalódott a magyar nemzet, mert az ő országlásához füződik a belső béke megszilárditása, ő minden időben megtalálta azt a férfiut, ki kormányával megvalósitotta a szükséges nemzeti és szociális feladatokat. Hisz amikor átvette az állam kormányzását, mindenütt csak romokat és nyomoruságot, valamint szunnyadó nemzeti öntudatot talált. Felrázta tespedéséből a szunnyadó magyar faji öntudatot, tekintélyt és elismerést szerzett a magyar nemzetnek. Az ellenséges nagyhatalmak is a legmélyebb tisztelet és elismerés hangján emlékeztek meg mindig illusztris személyiségéről és államalkotó munkásságáról.

Szegeden szervezte meg az uj magyar nemzeti hadsereget s azzal vonult be Budapestre, hogy mint a nemzeti hadsereg fővezére Budapesttel együtt bir-

[illegible] nemzetgyülés bizalma [illegible] kormányzójává, eddigi hatalmas munkássága elismeréseül. Izzó magyar hazafiassága kezdettől fogva hirdette a magyar békés revizió megvalósitását, amelyet minden alkalommal nyiltan is hangoztatott. Az elmult 20 év alatt sokat fáradozott az ország érdekében és munkássága célt is ért és közeledik a végkifejlődés felé. Az Egek Ura megengedte érni a Felvidék és Kárpátalja visszatérését és forrón könyörgünk azért, hogy megérhesse a szentistváni magyar birodalom minél előbbi megvalósulását.

Horthy Miklós az államalkotó, a hadvezér, már eddig is kiérdemelte az egész magyar nemzet háláját, mert az ő munkássága zavartalan fejlődést biztositott szeretett hazájának. Mindenütt ott volt, ahol szükség volt reá, hogy személyesen győződjék meg a bajokról és azonnal hozzá látott azok orvoslásához.

Ünnepelni készül a nemzet, ünnepelni azt a férfiut, akit rég szivébe fogadott, mert benne látta országának megmentőjét. Hogy mily szabásu lesz a nemzet ezen ünnepélye, azt még nem tudjuk, mert a kormány még nem hozta nyilvánosságra az ünnepély programját. A tanácskozások eziránban már folynak bizalmasan, mi pedig izzó magyar szivvel kérjük az Egek Urát, adjon neki erőt, egészséget, hogy megérhesse velünk együtt a nagy magyar feltámadást!

A világháboru kitörésének huszonötödik évfordulója

1914 julius 28—29 közti éjjelen történt, hogy a szerbek gépfegyvertüz alá vették a Dunán haladó „Ihn" vevü teherszállitó hajónkat. A gépfegyvertüz hallatára a kozelében horgonyzó egyik monitorunk kifutott leshelyéről és ágyutüz alá vette a szerb gépfegyver állásokat, miré azok elhallgattak. Szerb részről később ágyuval kezdték lőni a monitort, de azután ez is elhallgatott. Éjjel fél kétórakor a szerbek felrobbantották a zimonyi dunahidat. Ezzel megkezdődött a háboru, amelyből kibontakozott egy olyan népháboru, amilyent még a világ nem látott.

[illegible] szolgálommal [illegible] tisztáját a világháboruban résztvett világhatalmak katonai erejéről, a világháboruban résztvett, ott meghalt, vagy hadifogságba esett különböző háborus hatalmak katonáiról.

Julrer Ferenc szerint 9.6 millió katonát mozgósitottak a háboruban résztvett hatalmak, ez a szám később 62 millióra szaporodott. Tehát 62 millió katona hadakozott a világháboru különböző harcterein, rettentő szenvedések között. A 62 millió katona közül a központi hatalmak, tehát a németek, az osztrák-magyar monarchia, a bulgárok és törökök 21.2 millió katonát állitottak harcba, az ugynevezett ántánt hatalmak 40.8 millió katonájával szemben. Isten csodája volt, hogy a központi hatalmak az ántánt kétannyi katonájával szemben fölényesen harcolt katonái minden időben idegen területeken mélyen benne harcoltak. Nem érdektelen tudni, hogy a 21.2 millió katona hogyan oszlott meg: 11 millió volt a német, 8.2 millió az osztrák-magyar, 1.6 millió török és 0.6 millió bulgár katona.

A világháboruban elesett összesen 9.6 millió katona, ebből a központi hatalmak, német, osztrák-magyar, bulgár és török hadseregeire 3.5 millió esett, 3.14 millió a hadifogságban halt meg. A világháboru alatt 7.3 millió volt a hadifoglyok száma.

A világháboruban elhalt katonák száma a franciáknál volt legmagasabb. A fegyverbe hivott francia katonáknak elesett 21 százaléka, a szerbeknél 20 százaléka, a németeknél 10 százaléka, törököknél 19 százaléka, az osztrákok és magyarok közül 18 százaléka, az oroszokból 16 százaléka, bulgárok 15 százaléka, belgák 14.5 százaléka, angolok 13.5 százaléka, románok 13 százaléka. Ezek a számok a valóságot, mert a balkáni államok katonái között a veszteséget növelték a ragályban elhaltak száma, mivel azok nagy hiányát érezték a szükséges orvosszereknek. Mig a modern államok gyógykezelése kitünően müködött, elnyomtak minden ragályos betegséget, addig a balkánállamok nem boldogultak a ragályos betegségekkel.

Az osztrák magyar hadsereg katonái közül rendkivül sokan estek hadifogságba az ismert ok miatt. A csehek, a galiciai rutének, ahol csak lehetett megadták magukat, 1916-tól kezdve, amikor a román háboru is kitört, a román nemzetiségü katonáink is árulókká váltak és ahol csak tehették, megadták magukat. Azonkivül több árulás következtében árulás folytán elvesztett ütközetek szaporitották a hadifogságba esettek számát. Mielőtt a magyar katona harcba szállt volna, csak azután érdeklődött, hogy ki harcol a szomszéd csapattestekben, mert minden időben ettől függött a harc kimenetele, mert a hitvány szerb, román, rutén csapatok a harc idején átengedték vonalaikon az ellenséget és a harcoló magyar csapatok oldalába, vagy hátába kerültek. Igy azután megérthető, hogy miért kellett annyi szegény magyarnak hadifogságba esni, miért kellett annyi magyarnak az orosz jégmezők fagyos földjébe eltemetve elporladni.

A harcba hivott [illegible] katonáknál feltünő kevés volt a foglyok száma, a [illegible] 2—6.5 százaléka.

Az angol hadsereg katonái közül négyszerannyi halott volt, mint fogoly, a franciáknál háromszorannyi halott, mint fogoly, az amerikaiaknál ötszörannyi halott, mint fogoly, a németeknél kétszerannyi halott, mint fogoly. Az osztrák-magyar csapatoknál az árulások, (csehek, románok, rutének) következtében a foglyok száma 2 százalékkal magasabb halottakénál.

A harctereken a gyalogos csapatok véreztek a legtöbbet a teljes veszteség 95.5 százaléka ezekre esik. A lovasság, tüzérség, műszaki csapatok 4.5 százalékkal szerepelnek a statisztikában.

A világháborban harcolt katonai csapatoknak, tehát a 62 millió katona közül 12 százaléka tartozott a tüzérséghez, 4 5 százaléka a lovassághoz, 3 százaléka a műszaki csapatokhoz, 42 % a hadtápvonalokra és 55 százaléka a gyalogságra.

A világháboru vérzivatarában a harcba szólitott összes nemzetek fiai közül a magyar nemzet vére hullott a legtöbbet. Mert a magyar katona hűsége, harckészsége, vitézsége páratlan a világon. Nekünk magyaroknak semmi okunk nem volt háboruzni, mi magyarok nem akartunk semmit, nem követeltünk területeket, népeket. Szövetségben voltunk az osztrákkal, a monarchia a némettel, mások érdekeiért kellett a magyar csapatoknak harcbasállini, olyanokkal, akikkel semmi bajunk nem volt. Ezért kellett nekünk több, mint egymillió szinmagyart feláldoznunk, azért kellett annyi százezer magyarnak csonkán, rokkantan hazajönni a háboruból. Végül a hűségünkért kellett elvesztenünk ezeréves hazánkból hétharmadrészt.

A világháboruból senkinek sem lett haszna, azután elkövetkezett események igazolták, hogy általában rossz üzlet a háboru, még akkor is, ha azt megnyeri valaki. Most, amikor ismét kisért a háboru réme, mi magyarok nem akarunk háborut. Elvesztett országrészeinket békésen akarjuk visszaszerezni. A revizió megkezdődött, részben békésen, részben kockázattal visszakaptunk elvesztett országrészünkből valamit. Bizunk hatalmas, jóindulatu szomszédainkban, bizunk a világ belátásában, azután ha megértenek minket, elérjük azt, amit óhajtunk.

Csoknyay József

Somló-hegyi weekend

Turistának való öltözékben, kis elemózsiás táskával, X állomason találkozik előzetes megállapodás szerint két természetbarát, hogy weekend kirandulást tegyenek az öreg Somló ra. Mindkettőt régi vágy hajtott, hogy eljussanak Kemenesaljának erre a jellegzetes csonkakup alaku hegyére. Nem csupán e kuphegy ősmultba ringató csodaszép látványossága hajtotta őket ide, hanem bizonyos tudásvágy is, hogy megismerjék e csodálatos hegyet közvetlen közelről s az ahhoz fűződő történeti feljegyzéseket, valamint annak geológiai alakulását.

Nyári napfényben fürdik a természet. Az állomásból kiérve, a hatalmas élénken zöldülő szántó vetők és virághimes kaszálók között halad a vonat. Hovatovább elérünk Pápára, majd Celldömölkre, Kemenesaljának központjaba. Innét Boban, Tüskevaron át visz vonatunk Somlóvásárhelyre. Ide érve, kiszallunk, lévén Somlóvasárhely, Nagysomló állomása. Azonnal nekivagunk az előttünk fensségesen emelkedő, csodálatos alaku hegynek. Hatalmas tömegu előhegyek nélkül, hirtelen szökken fel a siksagból. Az állomástól kényelmes sétával, körülbelül egy óra alatt jutunk a hegy lábához. Egy kis pihenő után kapaszkodunk fel a hegy tetejére, hogy mielőbb gyönyörködhessünk az onnét kinálkozó kilátásban.

folytatjuk

a hegy platóján, bizony fáradva. De az onnét élvezett kilátás kárpótolta a fáradtságot. Az a nagyszerű panoráma, amely onnét a szemlélő elé tárul, egyenesen elbűvöli a lelket. Ott sötétedik Nagysomló testvére: a Berzsenyi által megénekelt Sághegy, keletre a Bakony hosszu láncolata. Amott, a nyárádi dombon épült templom tornya tünik fel, odább Pápa hatalmas kettőstornya látszik. Balra a Kissomló-hegy; a láthatár peremén a zalai hegyek, ezeken tul a Balaton. A túlsó oldalon a celldömölk—székesfehérvári vasutvonal keskeny szalagként vonul el a tájon. Devecser állomást elhagyva, nagy kanyarulattal a Bakony rengetegében tünik el. A hegyen épült uj kilátótoronyból a láthatár meginkább tágul: merőlődekre terjedő kilátás nyilik fel egészen Győrig; nyugatra a Steyer hegyekig; délkeletre a Balaton partjain emelkedő hegyormokig. Észak felé a végtelennek látszó sopron megyei rónaság terül el, majd távolabb a Kis Kárpatok koszorui előtetlenek. Ez a panoráma a legszebbek közé sorozható mindazok között, amelyeket a világ szépeknek mond.

Hogy Nagysomló, Kissomló s velük együtt a Sag is, hajdan tüzhányó hegyek voltak, bizonyitják a nagymennyiségben szanaszét heverő lávakövek és a szerte-szét látható sziklatarabok. A Somló hegyén néha-néha őskori leletekre is bukkantak. A Somlón ásták ki azt a ritka szép szoboralkotást, amely most a sümegi »Darnay-féle muzeum« féltve őrzött kincse: a hires »Vizhordó asszony« szobrát. Ez a szobrászmű archológusok becslése szerint, legalább háromezer esztendős, érdekessége pedig, hogy teljesen modern.

Nagysomlón hajdan hires szüreteket tartottak, amelyekről Kisfaludy Sándor több versében és elbeszélésében, igy a »Vérszüretben« emlékezik meg. A hegy oldalain terem az olvasztott aranynak nevezett tüzes nedű: a hires »Somlai«, melyről azt szokták mondani, hogy nem a fejbe, hanem a lábba száll az ereje.

talya« menedékházat nyitott meg a hegy alatt. A menedékház a hegy északi oldalán Doba felől van és két tágas, kényelmesen berendezett szobából és fürdőszobából áll. A ház közelében vendéglő is van, ahol a ház kulcsát is őrzik. — Ujabban nagyszabásu kilátótorony is épült Somló hegyén, amelyet országra szóló diszes ünnepség keretében, a mult 1938. év julius 31-én avatott fel és adott át rendeltetésének »Szent István kilátótorony« elnevezéssel a »Somlói Nagybizottság«. Ezzel az épitménnyel a Somló-hegy hazánk egyik turistagócpontjává lett. A kilátótorony avatási ünnepségén egyéb előkelőségeken kivül jelen volt a m kir. kormány képviselője és József királyi herceg is.

Nagysomló Kemenesalja szélén emelkedik, de már veszprémi területen, a Marcal folyó vágta megyehatár mind két oldalán, vulkánikus eredetét jellemző alakjával. A hegy érdekes voltát emelik annak oldalszárnyan, a sürü erdőből kimagasló vár romjai. A vár már a XIII. században fennállott; majd a hatalmas Garai Nador birtokába jutott, később Kinizsi, Szapolyai, Bakacs Tamas voltak urai. Most az Erdődy grófi családé. A grófi család a szomszédos Doba községben lakik. A szép parkban épült grófi kastély kellemes látvanyt nyujt a hegy ormaról, valamint a gróf Ferraris—Zichy-féle kastély is, lombos fák között meghuzodva. Kisfaludy örök szép regét kell olvasnunk, hogy az ezen romokhoz fűződő emlékek feleleveneditenek lélekünkben. Meg-szentelt föld ez, amelyen halk lépteinkel kell közeledni az évszazados romokhoz.

A varromok mellől lenézve, alattuk mély ür tátong. Gyönyörű nyárfa sor szegélyezi a hegy lábához közel eső Somlószőlő, közébe vezető utat. A hegy terjedelmes lejtőit szőlőtáblák boritják. A szőlőtáblákon a gyümölcsfák lombja, a kitaszitott tőkék a sok pince, meg a mendekeket szaggatott lezete sziklák alkotjak.

Állandó lakosa a hegynek a vincellérekben kivül nincsen, kivéve amitt-amott, olyan szinű anyagból épült, emeletes kastélyszerű épületeket is talalunk, amelyek állandó lakhelyül is szolgálhatnának. E szép multtal terhes vidék, minden természetbarátnak, minden turistának, az ország történeti multja iránt érdeklődő minden honfinak oly draga kincs, melyet fel kell keresnie, meg kell ismernie. Aki felkeresi, meg is szereti.

Amikor búcsúztam ettől a grandiózus hegytől s elhagytam annak gyepüjét, szeretettel simogattam végig szemeimmel annak fenségesen komor körvonalait, egy végtelenül kedves és élvezetes weekend kirándulás emlékével tavozva attól. Még messze távozóban is néztem néztem mindaddig, mig a nyugvó nap fényében körvonalai el nem mosódtak.

Városi aszfaltjáró emberek csak egyszer kisérelnék meg a weekendkirándulást, bizonyos, hogy frekventált helyé válna a Somló hegye.

bkv.

Milyen cikkeket árusíthat a trafikos iparigazolvány nélkül?

A hivatalos Közgazdasági Ertesitő julius 9-i száma közli a kereskedelmi miniszter 50.544—1938. I/

engedélyt a pénzügyi hatóság adja, és iparjogositvanyra e tevékenység gyakorlásához szükség nincs. A dohányozáshoz szükséges mellékcikkek (pl. pipa, szipka, szivarkapapir, szivarvágó, gyuja) árusitására a pénzügyi hatóságtól dohányárusitásra nyert engedéllyel rendelkezők külön iparigazolvány nélkül is jogosultak. Ez azonban nem vonatkozik a dohánytőzsdések által árusitani szokott levélpapirra, képes levelezőlapra és általában az olyan papirneműekre, amelyek a dohányzáshoz nem szükségesek, mert az ilyen cikkek árusitásához már külön iparjogositvány kell.

Kasza után eke!

Minden gazda tudja, hogy ha a talajt bearnyékoljuk, az megmarad nyirkos állapotban. A tök, a takarmánynövények dus levélzete, a boruló répa alatt csak kevés viz párológ el, száraz nyári napon is a talaj nyirkos marad.

Kivanatos, sőt szükséges, hogy különösen a kora nyáron lekerülő növények után a talajt nyirkosan tartsuk, igy az az ekét mindig beveszi, a gyommagvak kicsiraznak, (s elpusztithatók) főleg pedig a talajbaktériumok ép abban a jó meleg időben találnak ahhoz az életműködésükhöz elegendő nedvességet, mely működésük eredménye a talaj beérdése.

Bearnyékolással ezt elérhetjük, de mivel arnyékoljuk be a talajt? Önmagával!

Kasza után azonnali sekély szántás, tarcsázás, fogisolás, mind alkalmasak arra, hogy a talajt vékony védőréteggel lássuk el. Csak 2—3 cm es porhanyós réteg fedje a talajt, s már is „elrontottuk a hajcsövességet", a viz alulról csak e porhanyós rétegig emelkedik, s ott megakad, nap, szél, nem éri, nem párologhat el. Marad igy elég nedvesség gyommagvak csirazásához, hasznos baktériumok életehez, de eleg desz a nedvesség arra is, hogy a talajt szükség szerint, s kellő időben megmunkalhassuk, s végül elegendő nedvesség marad arra is, hogy az ősziek alá adott mütragyák kellően feloldódva, a talajban egyenletesen eloszolhassanak.

Különösen foszforsavas mütrágyák, szuperfoszfát, mészfoszfát alkalmazásakor tartsuk szemelőtt, hogy foszforsavuk annál jobban tudja hatásait kifejteni, minél korabban juttatjuk e mütragyákat a talajba, persze csak akkor, ha a talaj ezek feloldasahoz elég nedvességgel rendelkezik, különben még a talajban lévő szuperfoszfatnak is varnia kell az őszi esőre.

Tarlóhantás nélkül deszkakemény a tarló, idejében sem szántani, sem mütragyázni, de vetni sem lehet, ezért kasza után azonnal jöjjön az eke.

Pályázat fegyőri állásokra

Az igazságügyminiszter 57 fegyőri, börtönőri, illetve fogházőri állásra hirdetett pályázatot. A budapesti gyüjtőfogházanal 3, a váci fegyintézetnél 5, a soproninál 7, a szegedi börtönnél 7, a hartai büntetőintézetnél 4, a márianosztrainal 3, a budapesti törvényszéki fogháznál 3, az egrinél 1, a kalocsainal 1, a kecskemétinél 1, a pestvidéki foghaznál 2, a székesfehérvárinál 1, a szolnokinál 2, a debreceninél 1, a miskolcinál 3, a sa oraljaujhelyinél 1, a kaposvárinál

a szegedi fogházinál 1—1 fogházőri állas kerül betöltésre. A kellően felszerelt pályázatok a hirdetés megjelenésétől számitott hét napon belül annál a büntetőintézetnél, illetve ügyészségi elnökségnél kell benyujtani, melynél a folyamodó az állást elnyerni óhajtja.

Eladó házhely

Celldömölkön a Baross-utca 7. szám alatti házhely szabadkézből olcsón eladó.

Bővebb értesités nyerhető Horváth Elek utca 7. sz. alatt.

Rövid hirek

Novák Jenő celldömölki ügyvéd augusztus elsejével Kassára költözik át és ott folytatja tovább praxisát.

Lajtai Tivadar celldömölki vezetőjegyző nyári szabadsága julius 28 án letelt s igy ujból átvette hivatala vezetését.

Miskolczy Béla celldömölki fűtőház főnök, mint főmérnök augusztus 1 én Budapesten a MÁV igazgatóság tervezési osztályan kezdi meg szolgálatát.

Csütörtökön ujabb szebbnél-szebb apaállat érkezett a celldömölki méntelepre s ezzel az ittlévő állatok száma 78-ra emelkedett.

Szabó Károly országgyülési képviselő ma délelőtt 11 órától 1 óráig Celldömölkön a Hubert féle vendéglőben, délután 4 órától 6 óráig pedig Jánosházán a Ritter-vendéglőben panasznapot tart.

Az idén egyedül Kemenesszentpéter községben közel 30 vagon bibor termése lett a gazdáknak s mivel ára is van (mázsánként 60—70 P) és a kereslet is eleg élénk, nem is panaszkodnak az atyafiak.

Dobai Lajos celldömölki vasutas kisfia gyermekparalizisben megbetegedett s ezért szerdán sürgősen Budapestre szallitották gyógykezelésre.

Nagy változás történt a celldömölki csendőrőrs kötelékében: Pintér Sándor tiszthelyettes, őrparancsnokot hasonló minőségben Tecsőre, Ovady István tiszthelyettest Kiskomáromba, Bertok Pál törzsőrmestert Tecsőre, Balaton Károly törzsőrmestert pedig Fertőszentmiklósra helyezte át a kerületi parancsnokság.

A celldömölki csendőrőrs uj parancsnoka Bebessy Imre jánosházai őrparancsnok, tiszthelyettes lett, aki néhány évvel ezelőtt már teljesitett Celldömölkön szolgálatot.

Zöldkeresztes védőnők Felvidékre és Kárpátaljára

Kárpátalján és a Felvidéken az egészségvédelmi munka további kimélyitésére nagyobb számu szakképzett zöldkeresztes védőnőre van szükség. Ezért a »Magyar a magyarért« mozgalom vezetősége elhatározta, hogy a budapesti és szegedi állami védőnőképző-intézetek szeptemberben megnyiló kétéves tanfolyamaira ösztöndijakat ad, amelyek részben csekély dijazás mellett, részben teljesen ingyenesen lehetővé teszik zöldkeresztes védőnői diploma megszerzését. Az oklevelet nyert védőnők a különböző egészségvédelmi szolgálatoknál elhelyezést nyernek. Az ösztöndijakra elsőrendben olyan fel-

[illegible] 30. életévüket meg nem töltött nők pályázhatnak, akik valamely középfokú iskola elvégzése után érettségit tettek, vagy tanitónői, illetve óvónői diplomájuk van. A trianoni Magyarország területén illetőséggel birók kérvénye csak abban az esetben vehetők számitásba, ha a Felvidékről és Kárpátaljáról megfelelő számu jelentkező nem akad. A kérvényeket az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatóságánál (Budapest, IX. Gyáli ut 4.) kell benyujtani, ahol részletes felvilágositást is lehet kapni.

Hirdetéseket felveszünk.

HIREK

Kánikula.

Irta: Kisköpeczy.

Kánikula uralkodik,
A nap letűz és éget.
Az öreg föld összeasszik.
Szenved a nagy természet.

Elnémult a berek, liget,
Dalos sereg nem dalol;
A szikksarja is kiégett,
A fürj szalad valahol . . .

Elhervadt a tarlóvirág,
Nem tarol mézharmatot,
Letarolva a rét, virág,
Nem araszt több illatot,

A méhecske hasztalan száll
A megszáradt viragra,
Édes nedüt már nem talál,
Elhervadt szép viránya.

Kietlenség egész határ,
Im' az aszály uralja:
Kemény ficko, és préda ám,
Nyár kincsét elpusztitja!

Kánikula, győzd meg magad,
Igy megáll még a trónod;
Akkor erős a hatalmad,
Ha a népet is boldog! . . .

Szentsegimadas az apátsági templomban. Ma az apatsagi templomban egészناپos szentsegimadás lesz. Reggel 6 órakor szentségkitétel, 7 órakor csendes mise, 8 órakor orgonás mise, 10 órakor nagymise szentbeszéddel, mondja Horváth Károly dr. esperes-plébános. Délután 3 órakor litania, szentségeltétellel.

Allatorvos-kirendeles. A m. kir. földmivelésügyi miniszter dr. Lőrincz József allatorvosgyakornokot, aki hosszabb ideig városunkban működött mint magánállatorvos, Pápáról, ahol allatorvosgyakornokként teljesitett szolgalatot, augusztus hó 1-vel Hernádszadányba helyezte át járasi allatorvosi minőségben.

A celldömölki osztálymérnökség vezetojenek athelyezese. A máv. igazgatósága Sándor Zsigmond müszaki főtanacsost augusztus 1-i hatallyal a szombathelyi üzletvezetőség pályafenntartási és épitési osztályaba helyezte át. Sandor Zsigmond hosszu időt töltött városunkban, hosszu hivatali működése alatt beosztottjainak igazi jóságos felebbvalója, feletteseinek pedig büszkesége volt, mert hivatali munkásságát mindig elismerték s ezért nagyrabecsülték. A gyászos emlékü kommun alatt nyiltan és bátran kitartott nemzeti hüsége mellett, amely még jobban kidomboritotta nemes szivét és határozott uri egyéniségét. Sok fiatal ember köszönhetí segitségét, hogy bejuthatott a vasuthoz, örült, [illegible] élben is érték tevékenységet fejtett ki családjával együtt, mindenféle hazafias mozgalomban és jótékonysági akciókban tevékeny részt vett. Távozását őszintén sajnáljuk és őszinte szivből kivánjuk, hogy uj beosztásában is alkothasson még sok jót és hasznosat a máv.-nak és segithessen a hozzá beosztott munkatársain.

Tanoncul

4 középiskolát végzett, jobb családból való fiut felvesz

LAPUNK KÖNYVNYOMDAJA.

A legideálisabb férj is aühbe jön néha, különösen nagymosáskor, ha késik az ebéd. De ha a ruha éjjelen át Henkoban ázik, sok időt megtakarít a háziasszony es nagymosáskor is pontosan tálalhat. Gyorsan megy a munka, mert Henko éjjelen át kiáztatott minden piszkot. Reggelre a ruha félig tiszta..

ez HENKO titka 26 fillér

Zászlószentelő és ezredünnep Szombathelyen. A m. kir. »Mátyás király« 5. honvédgyalogezred parancsnoksága közli, hogy Vasvármegye nagyérdemü közönsége által adományozott uj ezredzászlójának avatási ünnepségét és ezrednapját 1939. évi augusztus hó 20 án, — Szent István napján — fogja megtartani a »Szombathelyi Fotball Club« sportterén (Hunyadi-ut végén), melyre a város és vármegye tisztelt közönségét ezennel meghivja. Az ünnepség kezdete pontosan 9 órakor.

Vasuti athelyezesek. A szombathelyi máv. üzletvezetőség Unger Zoltán máv. főtisztet Cellből Szombathelyre, Márton László máv. tisztet Városlőd-[illegible] vállókészülődik.

Halálozás. Géfin György győri kereskedő, öllidink, 49 éves korában szerdán rövid szenvedés után Győrben elhunyt. Pénteken délután 4 órakor, temették nagy részvét mellett. Özvegye, 3 gyermeke, 2 testvére, köztük Géfin Iván celldömölki telekkönyvvezető fivérét gyászolja az elhunytban.

Szabadságon. Vigh Lajos máv. intéző, celldömölki szertárfőnök julius 24 től aug. 26-ig szabadságon van.

Eljegyzés. Biró Zoltán Győrből eljegyezte Bokor Jakab celldömölki fodrászmester és neje leányát, Pirikét.

A kereskedelem képesitéshez való kötése

Törvénytervezet érkezett a soproni kereskedelmi és iparkamarahoz véleménynyilvánitás végett. Nagy vita folyt éveken át a kereskedelem képesitéshez kötéséről. Az a felfogás győzött, amelyik a kereskedelem képesitéshez kötését kivánta. A tervezet szerint ezután csak négy középiskolát végzett fiut vagy leányt lehet tanoncul szerződtetni. Szabályozzák a tanoncoknak adható fizetést is és elrendeli a miniszter, hogy 18 éven aluliakat kifutókként nem lehet alkalmazni. A kamara rövidesen foglalkozik ezzel a nagyfontosságu tervezettel.

Sporthir. A Pápai Vasutas a kereskedelmi ügyi minisztérium megváltoztatta nevét és czimét, s a jövőben az egyesület neve: Máv. Kinizsi-Pápa lesz. A névváltoztatás oka az, hogy a Kinizsi beolvadt a Pápai Vasutasba.

Tűz Magyargencsen. Az elmult vasárnap este háromnegyed 11 órakor tűz ütött ki Vida József gazdálkodó házánál, két kazal szalmája és két kazal szénája leégett. A helyszinen termett tüzoltóságnak idejében sikerült a tüzet lokalizálni. A kár biztositás révén megtérül. A tüz keletkezésének kinyomozása érdekében a nyomozás azonnal megindult.

A harcterekben a gyalogös csapatok véreztek a legtöbbet a teljes veszteség 95.5 százaléka ezekre esik. A lovasság, tüzérség, műszaki csapatok 4.5 százalékkal szerepelnek a statisztikában.

A világháborban harcolt katonai csapatoknak, tehát a 62 millió katona közül 12 százaléka tartozott a tüzérséghez, 4 5 százaléka a lovassághoz, 3 százaléka a műszaki csapatokhoz, 42 % a hadtápvonatokra és 55 százaléka a gyalogságra.

A világháboru vérzivatarában a harcba szólitott összes nemzetek fiai közül a magyar nemzet vére hullott a legtöbbet. Mert a magyar katona hűsége, harckészsége, vitézsége páratlan a világon. Nekünk magyaroknak semmi okunk nem volt háboruzni, mi magyarok nem akartunk semmit, nem követeltünk területeket, népeket. Szövetségben voltunk az osztrákkal, a monarchia a némettel, mások érdekeiért kellett a magyar csapatoknak harcbaszállni, olyanokkal, akikkel semmi bajunk nem volt. Ezért kellett nekünk több, mint egymillió szinmagyart feláldoznunk, azért kellett annyi százezer magyarnak csonkán, rokkantan hazajönni a háboruból. Végül a hűségünkért kellett elvesztenünk ezeréves hazánkból hétharmadrészt.

A világháboruból senkinek sem lett haszna, azután elkövetkezett események igazolták, hogy általában rossz üzlet a háboru, még akkor is, ha azt megnyeri valaki. Most, amikor ismét kisért a háboru réme, mi magyarok nem akarunk háborut. Elvesztett országrészeinket békésen akarjuk visszaszerezni. A revizió megkezdődött, részben békésen, részben kockázattal visszakaptunk elveszett országrészünkből valamit. Bizunk hatalmas, jóindulatu szomszédainkban, bizunk a világ belátásában, azután ha megértenek minket, elérjük azt, amit óhajtunk.

Csoknyay József

Somló-hegyi weekend

Turistának való öltözékben, kis elemózsiás táskával, X állomason találkozik előzetes megállapodás szerint két természetbarát, hogy weekend kirándulást tegyenek az öreg Somló ra. Mindkettőt régi vágy hajtott, hogy eljussanak Kemenesalja erre a jellegzetes csonkakúp alaku hegyére. Nem csupán e kupnegy ösmulba ringató csodaszép látványossága hajtotta őket ide, hanem bizonyos tudásvágy is, hogy megismerjék e csodálatos hegyet közvetlen közelről s az ahhoz fűződő történeti feljegyzéseket, valamint annak geológiai alakulását.

Nyári napsütésben fürdik a természet. Az állomásból kiérve, a határban élénken zöldelő szántó vetők és virághimes kaszálók között halad a vonat. Hovatovább elérünk Pápára, majd Celldömölkre, Kemenesaljának központjaba. Innét Boban, Tőskevárón át visszavonatunk Somlóvásárhelyre. Ide érve, kiszállunk, lévén Somlóvásárhely, Nagysomló állomása. Azonnal nekiragunk az előttünk fenségesen emelkedő, csodálatos alaku hegynek. Hatalmas tömege elhegyek nélkül, hirtelen szökken fel a siksagból. Az állomástól kényelmes sétával, körülbelül egy óra alatt jutunk a hegy lábához. Egy kis pihenő után kapaszkodunk fel a hegy tetejére, hogy mielőbb gyönyörködhessünk az onnét kilátásban. Utunkat felső szakaszán [illegible] Végre felső vagyunk a hegy platóján, bizony alaposan el fáradva. De az onnét élvezett kilátás kárpótolta a fáradtságot. Az a nagyszerű panoráma, amely onnét a szemlélő elé tárul, egyenesen elbűvöli a lelket. Ott sötétedik Nagysomló testvére: a Berzsenyi által megénekelt Sághegy, keletre a Bakony hosszu láncolata. Amott, a nyárádi dombon épült templom tornya tünik fel, odább Pápa hatalmas kettőstornya látszik. Balra a Kissomló-hegy; a láthatár peremén a zalai hegyek, ezeken tul a Balaton. A tuló oldalon a celldömölk—székesfehérvári vasutvonal keskeny szalagként vonul el a tájon. Devecser állomást elhagyva, nagy [illegible]nyarulattal a Bakony rengetegében tünik el. A hegyen épült uj kilátótoronyból a láthatár méginkább tágul: merülőidőkre terjedő kilátas nyilik fel egészen Győrig; nyugatra a Steyer hegyekig; délkeletre a Balaton partján emelkedő hegyormokig. Észak felé a végtelennek látszó sopron megyei rónaság terül el, majd távolabb a Kis Kárpatok koszorui sötétlenek. Ez a panoráma a legszebbek közé sorozható mindazok között, amelyeket a világ szépeknek mond.

Hogy Nagysomló, Kissomló s velük együtt a Ság is, hajdan tüzhányó hegyek voltak, bizonyitják a nagymennyiségben szanaszét heverő lávakövek és a szerte-szét látható sziklatarabok. A Somló hegyén néha-néha őskori leletekre is bukkantak. A Somlón ásták ki azt a ritka szép szoborlaltotast, amely most a sümegi »Darnay-féle muzeum« féltve őrzött kincse: a hires »Vizhordó asszony« szobrát. Ez a szobraszmű archológusok becslése szerint, legalább háromezer esztendős, érdekessége pedig, hogy teljesen modern.

Nagysomlón hajdan hires szüreteket tartottak, amelyekről Kisfaludy Sándor több versében és elbeszélésében, igy a »Versszüretben« emlékezik meg. A hegy oldalain terem az olvasztott aranynak nevezett tüzes nedű: a hires »Somlai«, melyről azt szokták mondani, hogy nem a fejbe, hanem a lábba szál az [illegible] Feresétlen Aika Csincservölgyi osztálya menedékházat nyitott meg a hegy alatt. A menedékház a hegy északi oldalán Doba felől van és két tágas, kényelmesen berendezett szobából és fürdőszobából áll. A ház közelében vendéglő is van, ahol a ház kulcsát is őrzik. — Ujabban nagyszabásu kilátótorony is épült Somló hegyén, amelyet országra szóló diszes ünnepség keretében, a mult 1938. év julius 31-én avatott fel és adott át rendeltetésének »Szent István kilátótorony« elnevezéssel a »Somlói Nagybizottság«. Ezzel az épitménnyel a Somló-hegy hazánk egyik turistagócpontjává lett. A kilátótorony avatási ünnepségén egyéb [illegible]eken kivül jelen volt a m kir. kormány képviselője és József királyi herceg is.

Nagysomló Kemenesalja szélén emelkedik, de mar veszprémi területen, a Marcal folyó vágta megyehatár mind két oldalán, vulkánikus eredetét jellemző alakjával. A hegy érdekes voltát emelik annak oldalszárnyan, a sürü erdőből kimagasló vár romjai. A vár mar a XIII. században fennállott; majd a hatalmas Garai Nádor birtokába jutott, később Kinizsi, Szapolyai, Bakacs Tamas voltak urai. Most az Erdődy grófi családé. A grófi család a szomszédos Doba községben lakik. A szép parkban épült grófi kastély kellemes latványt nyujt a hegy ormaról, valamint a gróf Ferraris—Zichy-féle kastély is lombos fák között meghuzodva. Kisfaludy örök szép regét kell olvasnunk, hogy az ezen romokhoz fűződő emlékek feleleveneditjenek felkünkben. Megszerettük föld ez, amelyen halk lépteikkel kell közeledni az évszazados romokhoz.

A varromok mellől lenézve, alattuk mely ür tátong. Gyönyörű [illegible] a szegényeri a nagy labahoz közel eső Somloszőlős községbe vezető utat. A hegy terjedelmes lejtőit szőlőtáblák boritják. A szőlőtáblákon a [illegible] sok pince, mig a meredekeket szaggatott fekete sziklák alkotják.

— Állandó lakosai a hegynek a vincellerekén kivül nincsen, bár imittamott olyan szilárd anyagból épült, emeletes kastélyszerű épületeket is találunk, amelyek állandó lakhelyül is szolgálhatnának. E szép multtal terhes vidék, minden természetbaratnak, minden turistanak, az ország történeti multja iránt érdeklődő minden honfinak oly draga kincs, melyet fel kell keresnie, meg kell ismernie. Aki felkeresi, meg is szereti.

Amikor búcsúztam ettől a grandiózus hegytől s elhagytam annak gyepüjét, szeretettel simogattam végig szememmel annak fenségesen komor körvonalait, egy végtelenül kedves és élvezetes weekend kirándulas emlékével tavozva attól. Még messze távozóban is néztem néztem mindaddig, mig a nyugvó nap fényében körvonalai el nem mosódtak.

Varosi aszfaltjaro emberek csak egyszer kisérelnék meg a weekendkirándulast, bizonyos, hogy frekventált helyé válna a Somló hegye.

bkv.

Milyen cikkeket árusithat a trafikos iparigazolvány nélkül?

A hivatalos Közgazdasági Ertesitő julius 9-i szama közli a kereskedelmi minisztert 50.544—1938. [illegible] [illegible] hogy [illegible] a dohányárusitás jogositó engedélyt a pénzügyi hatóság adja és [illegible] tevékenység gyakorlásához szükség nincs. A dohányozáshoz szükséges mellékcikkek (pl. pipa, szipka, szivarkapapir, szivarvágó, gyufa) árusitására a pénzügyi hatóságtól dohányárusitasra nyert engedéllyel rendelkezők külön iparigazolvány nélkül is jogosultak. Ez azonban nem vonatkozik a dohánytőzsdések által árusitani szokott levélpapirra, képes levelezőlapra és általában az olyan papirneműekre, amelyek a dohányzáshoz nem szükségesek, mert az ilyen cikkek árusitásához már külön iparjogositvány kell.

Kasza után eke!

Minden gazda tudja, hogy ha a talajt bearnyékoljuk, az megmarad nyirkos allapotban. A tök, a takarmánynövények dus levélzete, a boruló répa alatt csak kevés viz párolog el, száraz nyári napon is a talaj nyirkos marad.

Kivanatos, sőt szükséges, hogy különösen a kora nyaron lekerülő növények után a talajt nyirkosan tartsuk, igy az az ekét mindig beveszi, a gyommagvak kicsiráznak, (s elpusztithatók) főleg pedig a talajbaktériumok ép abban a jó meleg időben találnak ahhoz az életműködésnkhöz elegendő nedvességet, mely működésük eredménye a talaj beéredése.

Bearnyékolással ezt elérhetjük, de mivel árnyékoljuk be a talajt? Önmagával!

Kasza után azonnal sekély szántás, tarcsázas, fogasolás, mind alkalmasak arra, hogy a talajt vékony védőréteggel lassuk el. Csak 2—3 cm es porhanyós réteg fedje a talajt, s mar is „elrontottuk a hajcsövességet", a viz alulról csak e porhanyós rétegig emelkedik, s ott megakad, nap, szél, nem éri, nem párologhat el. Marad igy eleg nedvesség gyommagvak csirazásahoz, hasznos baktériumok élet-hez, de eleg lesz a nedvesség arra is, hogy a talajt szükség szerint, s kellő időben megmunkalhassuk, s végül elegendő nedvesség marad arra is, hogy az ősziek alá adott műtrágyák kellően feloldódva, a talajban egyenletesen eloszolhassanak.

Különösen foszforsavas műtrágyák, szuperfoszfat, mészfoszfat alkalmazásakor tartsuk szemelőtt, hogy foszforsavuk annal jobban tudja hatását kifejteni, minél korabban juttatjuk e műtrágyakat a talajba, persze csak akkor, ha a talaj ezek feloldasahoz eleg nedvességgel rendelkezik, különben meg a talajban lévő szuperfoszfátnak is varnia kell az őszi esőre.

Tarlóhantás nélkül deszkakemény a tarló, idejében sem szántani, sem műtrágyázni, de vetni sem lehet, ezért kasza után azonnal jöjjön az eke.

Pályázat fegyőri állásokra

Az igazságügyminiszter 57 fegyőri, börtönőri, illetve fogházőri állásra hirdetett pályázatot. A budapesti gyűjtőfoghaznal 3, a váci fegyintézetnél 5, a soproninal 7, a szegedi börtönnél 7, a hartai büntetőintézetnél 4, a márianosztrainál 3, a budapesti törvényszéki foghaznál 3, az egrinél 1, a kalocsainál 1, a kecskemétinél 1, a pestvidéki foghaznál 2, a székesfehérvárinál 1, a szolnokinál 2, a debreceninél 1, a miskolcinál 3, a sa oraljaujhelyinél 1, a kaposvárinál [illegible] a gyöngyösi [illegible] a győrinél 2, a Veszprémben [illegible] a szegedi fiatalkorúak fogházőri állás kerül betöltésre. A kellően felszerelt pályázatokat négy héten belül annál a büntetőintézetnél, illetve ügyészségi elnökségnél kell benyujtani, melynél a folyamodó az állást elnyerni óhajtja.

Eladó házhely

Celldömölkön a Baross-utca 7. szám alatti házhely szabadkézből olcsón eladó.

Bővebb értesités nyerhető Horváth Elek utca 7. sz. alatt.

Rövid hirek

Novák Jenő celldömölki ügyvéd augusztus elsejével Kassára költözik át és ott folytatja tovább praxisát.

Lajtai Tivadar celldömölki vezetőjegyző nyári szabadsága julius 28 án letelt s igy ujból átvette hivatala vezetését.

Miskolczy Béla celldömölki fűtőház főnök, mint főmérnök augusztus 1 én Budapesten a MÁV igazgatóság tervezési osztályán kezdi meg szolgálatát.

Csütörtökön ujabb szebbnél-szebb apaállat érkezett a celldömölki méntelepre s ezzel az ittlévő állatok száma 78-ra emelkedett.

Szabó Károly országgyülési képviselő ma délelőtt 11 órától 1 óráig Celldömölkön a Hubert féle vendéglőben, délután 4 órától 6 óráig pedig Janosházán a Ritter-vendéglőben panasznapot tart.

Az idén egyedül Kemenesszentpéter községben közel 30 vagon bor termése lett a gazdáknak s mivel ára is van (mázsánként 60—70 P) és a kereslet is elég élénk, nem is panaszkodnak az atyafiak.

Dubai Lajos celldömölki vasutas kisfia gyermekparalizisben megbetegedett s ezért szerdán sürgősen Budapestre szallitották gyógykezelésre.

Nagy változás történt a celldömölki csendőrőrs kötelékében: Piutér Sándor tiszthelyettes, őrsparancsnokot hasonló minőségben Técsőre, Ovády István tiszthelyettest Kiskomáromba, Bertók Pál törzsőrmestert Técsőre, Balaton Károly törzsőrmestert pedig Fertőszentmiklósra helyezte át a kerületi parancsnokság.

A celldömölki csendőrőrs uj parancsnoka Bebessy Imre jánosházai őrsparancsnok, tiszthelyettes lett, aki néhány évvel ezelőtt már teljesitett Celldömölkön szolgálatot.

Zöldkeresztes védőnők Felvidékre és Kárpátaljára

Kárpátalján és a Felvidéken az egészségvédelmi munka további kimélyitésére nagyobb számu szakképzett zöldkeresztes védőnőre van szükség. Ezért a »Magyar a magyarért« mozgalom vezetősége elhatározta, hogy a budapesti és szegedi állami védőnőképző-intézetek szeptemberben megnyiló kétéves tanfolyamaira ösztöndijakat ad, amelyek részben csekély dijazás mellett, részben teljesen ingyenesen lehetővé teszik zöldkeresztes védőnői diploma megszerzését. Az oklevelet nyert védőnők a különböző egészségvédelmi szolgálatoknál elhelyezést nyernek. Az ösztöndijakra elsősorban azok jelentkezhetnek, akik Kárpátalja [illegible] vagyontalan, 30 életévüket be nem töltött nők pályázhatnak, akik valamelyik érettségi tettek, vagy tanitónői, illetve óvónői diplomájuk van. A trianoni Magyarország területén illetőséggel birok kérvénye csak abban az esetben vehetők számitásba, ha a Felvidékről és Kárpátaljáról megfelelő számu jelentkező nem akad. A kérvényeket az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatóságánál (Budapest, IX. Gyáli ut 4.) kell benyujtani, ahol részletes felvilágositást is lehet kapni.

Hirdetéseket felveszünk.

HIREK

Kánikula.

Irta: Kisköpeczy.

Kánikula uralkodik,
A nap letűz és éget.
Az öreg föld összeasszik.
Szenved a nagy természet.

Elnémult a berek, liget,
Dalos sereg nem dalol;
A sziksarja is kiégett,
A fürj szalad valahol . . .

Elhervadt a tarlóvirág,
Nem tarol mézharmatot,
Letarolva a rét, virág,
Nem áraszt több illatot,

A méhecske hasztalan száll
A megszáradt virágra,
Édes nedüt már nem talál,
Elhervadt szép viránya.

Kietlenség egész határ,
Im' az aszály uralja:
Kemény fickó, és préda ám,
Nyár kincsét elpusztitja!

Kánikula, győzd meg magad,
Igy megáll meg a trónod;
Akkor erős a hatalmad,
Ha a néped is boldog! . . .

Szentségimádás az apátsági templomban. Ma az apátsági templomban egésznapos szentségimadás lesz. Reggel 6 órakor szentségkitétel, 7 órakor csendes mise, 8 órakor orgonás mise, 10 órakor nagymise szentbeszéddel, mondja Horváth Károly dr. esperes-plébános. Délután 3 órakor litánia, szentségeltétellel.

Állatorvos-kirendelés. A m. kir. földmivelésügyi miniszter dr. Lőrincz József állatorvosgyakornokot, aki hosszabb ideig városunkban működött mint magánállatorvos, Pápáról, ahol állatorvosgyakornokként teljesitett szolgálatot, augusztus hó 1-vel Hernádszadányba helyezte át járási állatorvosi minőségben.

A celldömölki osztálymérnökség vezetőjének áthelyezése. A máv. igazgatósága Sándor Zsigmond műszaki főtanácsost augusztus 1-i hatállyal a szombathelyi üzletvezetőség pályafenntartási és épitési osztályába helyezte át. Sándor Zsigmond hosszu időt töltött városunkban, hosszu hivatali működése alatt beosztottjainak igazi jóságos felebbvalója, feletteseinek pedig buszkeségevolt, mert hivatali munkássagát mindig elismerték s ezért nagyrabecsülték. A gyászos emlékü kommun alatt nyiltan és bátran kitartott nemzeti hűsége mellett, amely még jobban kidomboritotta nemes szivét és határozott uri egyéniségét. Sok fiatal ember köszönheti segitségét, hogy bejuthatott a vasuthoz, örült, ha [illegible] szegény, [illegible] alattalan ifjuságon. A társadalmi élethez is élénk [illegible] kivette ki családjával együtt, mindenféle hazafias mozgalomban és jótékonysági akciókban tevékeny részt vett. Távozását őszintén sajnáljuk és őszintén szivből kivánjuk, hogy uj beosztásában is alkothasson még sok jót és hasznosat a máv.-nak és segithessen a hozzá beosztott munkatársain.

Tanoncul

4 középiskolát végzett, jobb családból való fiut felvesz

LAPUNK KÖNYVNYOMDAJA.

A legideálisabb férj is dühbe jön néha, különösen nagymosáskor, ha késik az ebéd. De ha a ruha éjjelen át Henkoban ázik, sok időt megtakarít a háziasszony és nagymosáskor is pontosan tálalhat. Gyorsan megy a munka, mert Henko éjjelen át kiáztatott minden piszkot. Reggelre a ruha félig tiszta..

ez HENKO titka 26 fillér

Zászlószentelő és ezredsap ünnepély Szombathelyen. A m. kir. »Mátyás király« 5. honvédgyalogezred parancsnoksága közli, hogy Vasvármegye nagyérdemü közönsége által adományozott uj ezredzászlójának avatási ünnepségét és ezrednapjat 1939. évi augusztus hó 20 án, — Szent István napján — fogja megtartani a »Szombathelyi Football Club« sportterén (Hunyadi-ut végén), melyre a város és vármegye tisztelt közönségét ezennel meghivja. Az ünnepség kezdete pontosan 9 órakor.

Vasuti áthelyezések. A szombathelyi máv. üzletvezetőség Unger Zoltán máv. főtisztet Celliből Szombathelyre, Márton László máv. tisztet Városlőd[illegible] [illegible] helyezte át váltókezelőnek.

[illegible] a fia, [illegible] kereskedő, öfidink, 49 éves korában szerdán rövid szenvedés után Győrben elhunyt. Pénteken délután 4 órakor temették nagy részvét mellett. Özvegye, 3 gyermeke, 2 testvére, köztük Géfin Iván celldömölki telekkönyvvezető fivérét gyászolja az elhunytban.

Szabadságon. Vigh Lajos máv. intéző, celldömölki szertárfőnök julius 24-től aug. 26-ig szabadságon van.

Eljegyzés. Biró Zoltán Győrből eljegyezte Bokor Jakab celldömölki lodrászmester és neje leányát, Pirikét.

A kereskedel[illegible] képesitéshez való kötése

Törvénytervezet érkezett a soproni kereskedelmi és iparkamarához véleménynyilvánitás végett. Nagy vita folyt éveken át a kereskedelem képesitéshez kötéséről. Az a felfogás győzött, amelyik a kereskedelem képesitéshez kötését kivánta. A tervezet szerint ezután csak négy középiskolát végzett fiut vagy leányt lehet tanoncul szerződtetni. Szabályozzák a tanoncoknak adható fizetést is és elrendeli a miniszter, hogy 18 éven aluliakat kifutóként nem lehet alkalmazni. A kamara rövidesen foglalkozik ezzel a nagyfontosságu terve-

Sporthir. A Pápai Vasutas a kereskedelemügyi miniszter engedélyével megváltoztatta nevét és czimét, s a jövőben az egyesület neve: Máv. Kinizsi-Pápa lesz. A névváltoztatás oka az, hogy a Kinizsi beolvadt a Pápai Vasutasba.

Tűz Magyargencsen. Az elmult vasárnap este háromnegyed 11 órakor tűz ütött ki Vida József gazdálkodó házánál, két kazal szalmája és két kazal szénája leégett. A helyszinen termett tüzoltóságnak idejében sikerült a tüzet lokalizálni. A kár biztositás révén megtérül. A tüz keletkezésének kinyomozása érdekében a nyomozás azonnal megindult.

Takáts Károly verseskönyve: „Lelkem húrjain"

Ma a XX. század testet és lelket ölő fergetegében, amikor a szépet a rutság, nemeset az ármány, becsületeset a gonoszság, erkölcsöset a bujaság, a felebaráti szeretetet pedig az önző, kapzsi érdekek váltották fel, igazán bátorsággal párosult tehetség és tudás kell ahhoz, hogy bár ki is a gondolatait, meglátását és érzelmeit keretek közé szoritsa, versformába öntse ahelyett, hogy inkább olyan szerelmi drámát és detektivregényt irna, amelynek minden oldalán legalább kétszer a revolver dörren és minden harmadik oldalán két-három halott marad a porondon. Mert sajnos és szomoru, de ilyen műfaj kell a mai kor leányának és gyermekének, aki a szoborban nem plasztikát, hanem a meztelen testet, aki a képben nem az ábrázolást és a valóságot, hanem a kéjelgést és a bujaságot, aki a regényben nem a történést és a példát, hanem az érzékiséget és a vérszagát keresi és szimatolja, mert ha azok hiányoznak belőle, akkor minden csak giccs, torz és száraz hülyeség.

Éppen ezért fokozottabb örömmel és elismeréssel fogadjuk Takáts Károly merseváti igazgató-tanitó most megjelent verseskötetét, mert a szerzőjében nem a maradi embert, hanem azt a lázadó, meg nem alkuvó tehetséget, tudást, bátorságot és isteni szikrát látjuk, aki a szabályok, formák és keretek közé szoritott gondolataival, érzéseivel és meglátásaival szembe mer szállani a mindent legázoló közömbösséggel, nemtörődömséggel és lekicsinylő előitélettel, akár csak azok a nagy elődök: Berzsenyi, Petőfi, Kisfaludy, Csokonai, Kunos stb., akik életükben bár egetverő lángelmék voltak, de nélkülöztek, tengődtek és ugyszólván senkinek sem hivták őket, mig haláluk után glóriát fon homlokuk fölé az igaz, tiszta és nemes.

Takáts Károly verseskönyvének előszavát Valyi Nagy Géza katonaköltő irta s benne mondván, hogy: a szerző istenáldotta, született dalos lélek, — tele hittel, erővel, fiatalos lendülettel és hevülettel. Lirája egy igaz magyar szív érzelme és hangulatvilágának őszinte megnyilatkozása. Poézisében van valami a kurucköltészet komor, dacos, harcias, sirva vigadó hangulatából. A megszentelt poézisét nemes eszmények és a mai győzelmesen hóditó korszellem szolgálataba állitja, igy nemzeti missziót is teljesit. Minden sorát nemes honfibu, a haza sorsán való szorongó aggódás, vallásos áhitat és a vasi föld forró szeretete fűti át. Külön elismerést érdemel a versek izes, törzsökös magyar nyelve és meglepő formaművészete. Ma még erjedő, lázongó must, de holnap már nemes bor. Ma még [illegible], de fényes, tiszta igéret, aki holnap [illegible] teljesülés legszebb virágpompáját bontogatja.

Valyi Nagy Géza ezekkel a gondolatokkal bocsátja utjára s ezzel küldjük mi is előre Takáts Károly magyar lélekben fogant, szárnyas, tiszta zengésű verseit és hisszük, hogy azok a méltó helyükre: a dalszerető szivek szeretetébe és templomába fognak eljutni. Csak kitartás, bátorság, ugy lesz! Adja Isten, hogy ugy legyen!

i—r.

Dologházat kapott csavargásért. Az ostffyasszonyfai csendőrség csavargásért elfogta Mayer Kálman 21 éves pápai péksegédet, akiről aztán az igazoltatás során kiderült, hogy kisebb-nagyobb lopásokért ezideig vagy husz esetben volt jogerősen elitélve, s hogy csak alig pár héttel ezelőtt szabadult ki a dologházból. A csendőrség a közveszélyes munkakerülőt átadta a celldömölki járásbiróságnak, amely kedden ujabb dologházra itélte. Ennek a legrövidebb időtartama egy esztendő.

Itélethirdetések. A szombathelyi törvényszék szüneti tanacsa pénteken két bennünket érdeklő felsőbirósági itéletet hirdetett ki. Az egyik volt: Takács József volt veszprémmegyei molnár 1935 nyarán felgyujtotta özv. Czuppon Jánosné merseváti házát, amiért Takácsot a törvényszék 10 havi börtönbüntetésre itélte. Ezt az itéletet a győri Tábla 6 évi fegyházra emelte fel. Kuria ezt a büntetést 5 évi fegyházban állapitotta meg s most jogerőre emelte. A másik itélethirdetés: Pápócon a Lukács vendéglő előtt Török József agyonszurta harangosát, Ács Bélát. A törvényszék Törököt szándékos emberölésért 5 évi fegyházra itélte. Török büntetését a Tábla 10 évre emelte fel s ezt az itéletet most a Kuria helybenhagyta, illetve jogerőre emelte.

Táncmulatság Csöngén. A csöngei ev. nőegylet ma vasárnap rendezi nyári táncmulatságát a Nagy-féle vendéglőben. A mulatság iránt nem csak a községben, hanem a vidéken is nagy érdeklődés nyilvánult meg, minden remény megvan arra nézve, hogy a régi hires mulatság az idén is a legnagyobb anyagi és erkölcsi siker jegyében fog lezajlani.

Szinház Nagysimonyiban. Karsai Zoltán Alsóságról eltávozva, Nagysimonyiban, a Levente Otthonban kedden este az Erzsébet cimü operettel kezdte meg előadásainak sorozatát. Karsai alsóságri működésének hire eljutott Nagysimonyiba is és az előadások sorozata ugynevezett táblás házak mellett indult meg. A gondos és egybevágó előadások, a művészies diszletezés, a helyes szereposztás különkülön dicséretet érdemel, a társulat minden egyes tagja pedig erkölcsi érték a magyar [illegible]. Nem tudnánk kiemelni, hogy melyik a legjobb művész, mert egyformán mindannyian megérdemlik a legeszményibb elismerést, kifogástalan szereptudás, tökéletes beszédmodor, gyönyörű énekművészet képezik sikerét a művészies előadásoknak. Tegnap szombaton Budapest Wien, ma vasárnap délután filléres előadás lesz, este pedig a Sárga pitykés közlegény van műsoron.

Tizenkétéves menyasszonyok. Rendkivül érdekes, képpel illusztrált cikkben számol be Tolnai Világlapja legujabb száma az afrikai bensőlöttek különös világáról. Életüket, házassági szokásaikat semmiben sem tudta a hozzájuk is eljutó kultura befolyásolni. A [illegible] novellán, a rendkivül érdekes [illegible] dus sorén és a nagyszerű folytatásos regényen kivül gazdag rejtvényrovatot és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Meghalt vérmérgezésben. Fodor Julianna 25 éves tokorcsi leány szombaton mult egy hete a mezőn dolgozott, aratás közben valami megbökte a lábát és vérmérgezést kapott, amely oly sulyos kimenetelü volt, hogy halálát okozta. Az elmult hétfőn temették nagy részvét mellett, özvegy édesanyja, Fodor Antalné és testvérei gyászolják.

Vadászat ujbóli szabályozása

A földmivelésügyi miniszter rendeletet adott ki a vadászati tilalmi idők módositása tárgyában.

A rendelet szerint az általános vadászati tilalom január 1 napjától julius 3 napjáig bezárólag tart. Ez idő alatt hajtókutyákkal (kopóval, tacskóval, agarral, vagy egyéb hajtóebbel) egyáltalán nem szabad vadászni. Az általános vadászati tilalom idején is szabad kotorék ebekkel kotorék munkat végeztetni, vizslával, valamint pórázon vezetett vérebet és friss disznó (medve) nyomra eresztett ugynevezett disznós kutyával vadászni.

Továbbá közli a rendelet az egyes vadfajtákra vonatkozó tilalmi időpontokat.

Madarak tojásainak szedésére — kizárólag vadtenyésztés céljából — a földmivelésügyi miniszter ad engedélyt. Ily engedélyt a vadászati jog bérlője csak a bérbeadó hozzájárulása alapján kaphat. Tiltott idő alatt is szabad vadászni seregekben vonuló vadludakra és vadkacsákra, bármely fajtaju téli buvárra, bármely fajtaju kanyára, karvajra, héjára, réti héjára, gatyás ölyvre, szarkára, szajkóra, varjakra, vere bekre és a közönséges seregélyre; azonban csak a szőlőkben és gyümölcsösökben.

Hasznos vadra fényszóró alkalmazásával, repülőgépről, vagy repülőgéppel, gépkocsival, általaban motoros járművel minden időben tilos vadászni. Szarvast, dámot, muflont és őzet csak golyóval szabad lőni és ezekre kegyelemdölést is csak golyóval szabad adni. Hajtókkal hasznos vadra — kivéve a vizimadarakat — április 16 tól julius 31 ig bezárólag tilos vadászni. A rendelet augusztus 1 én lép hatályba.

Sport.

A CVSE tennisz csapata sz I. osztályban.

Szép sikert ért el a vasutas tennisz csapata. Bekerült a nyugati legjobb teniszezők közé az első osztályba. Szép siker ez a fiatal együttestől, alig pár éve működik az egyesület és maris szép eredményeket tud felmutatni.

Vasárnap a döntők során a Győri Csónakázó Egylet csapata 6:0 arányban győzött a CVSE, 4:2 arányban pedig az SzSE II. ellen. Győzelmükkel a kitünő győri csapat bejutott az I. osztályba.

Ezután került sor a legfontosabb és legizgalmasabb mérkőzésre. A CVSE osztályozót játszott a Pápai SE csapatával. A vasutas nagy fölénnyel győzött 5:1 arányban. Ezzel a győzelmével a CVSE is bekerült az I. osztályba, a PSE pedig kiesett a II. osztályba.

A CVSE minden játékosa dicséretet érdemel odaadó játékáért, de az egyéni teljesitményeken felül kell emelni Bártfai Miklós mérnök, sz. o. vezetőt, ki nemcsak győzelmével hanem szorgalmas munkájával és nagy szervező készséggel oroszlánrészese volt a sikernek.

A Pesti Tőzsde uj számában Ulatowski János, dr. Kresz Károly, dr. Kozmutza Pál, Dálnoky-Kováts Jenő, Hegyi Imre, Babay József irtak cikkeket. Érdekes tőzsdei információk, személyi változások, osztalékhirek stb. egészitik ki a kitünően sikerült uj számot.

Nyilt-tér.

E rovatban közöltekért felelősséget nem vállal a Szerk. és kiadó.

Már megint: a „Vasvármegye" tudósitója.

Válasz két nyilatkozatra.

Roppant érzékenyek Celldömölkön az emberek, különösen ha a közéletben valamilyen tisztséget viselnek s ha a közéleti tevékedésükkel kapcsolatban a sajtó lapjaiból elmarad egyszer véletlenül a megszokott tömjénezés, hogy a bóditó füst szétoszlása után a közönség néha-néha meztelen valóságot is lásson. Ugyanilyen tulfűtött érzékenység a »Celldömölki Hirlap« mai számában Hokhold István sütőmester, községbiró, ipartestületi elnök aláirásával megjelent: »Egy igaztalan támadás margójára« cimü cikk bevezető két első bekezdése is, amelynek a szerzője annyira nem lát az érzékenységtől, hogy Hokhold István ur védelmében a »Vasvármegyé«-ben megjelen egyszerü tudósitásomat holmi kortes szólamokkal és felelőtlen elferditét sekkel hozza kapcsolatba.

Az általam mindenkor tisztelt és megbecsült Hokhold István ur válaszára, vagy akár mondjuk mosakodására nekem nincs válaszom, nekem ahhoz egyelőre semmi közöm, hasonló vagy egyéb tárgyu cikkeim az ő aláirásával már többször láttak napvilágot a »Celldömölki Hirlap« hasábjain s könnyen lehetséges, hogy a most megjelent nyilatkozata is más tollából ered, de hogy az én tudósitásom nem volt támadás, sem jórészt kortesszólamokkal és felelőtlen ferditésekkel teli közlemény, arra vonatkozólag azt üzenem a bevezető bekezdések szerzőjének, hogy: — ha más ujságba ir, az érzékenység jelmezébe takarva, ne támadjon egy hivatásos ujságirót, hanem előbb igyekezzen megtudni tőle, vagy másoktól, hogy kitől, vagy kiktől ered az informaciója.

Ugyanis a jelen esetben, épugy mint máskor, a tudósitás megirásához informacióit kaptam azoktól az iparosoktól, akik az ipartestületi rendkivüli gyülés egybehivására az aláirásokat gyüjtik. Az aláirásokat gyüjtő iparosok adtak felvilágositást arra nézve, hogy miért milyen okból kérik a gyülés egybehivását. Ugyancsak tőlük hallottam egyik indoknak felhozni a méntelepi munkálatok odaitélése miatt elhangzott állitólagos panaszokat is, tehát én a tudósitásomban, mint mindenkor, csak a való tényeket, jelen esetben az elhangzott indokokat adtam vissza élethűen, mégpedig minden kommentár hozzáfűzése nélkül.

Tovább menve, a nyilatkozat első sorai ugyancsak tényeket elferditő és célzatos beállitásu közleményt emleget a »Vasvármegyé«-ben, de erre majd legközelebb ott adom meg a választ, amelynek minden soráért sajtójogilag is felelősséget vállalok.

Vajai Sándor.

Apollo Mozgó
CELLDÖMÖLK.

Julius 29 szombat, 30 vasárnap.

Herczeg Ferenc világsikert aratott filmje

Kék róka

Előadások kezdete: szombaton este fél 9 órakor, vasárnap délután 4, 6 és este fél 9 órakor.

NYOMATOTT DINKGREVE NÁNDOR VILLANYERŐRE BERENDEZETT KÖNYVNYOMDÁJÁBAN. CELLDÖMÖLK